

Wymagania edukacyjne i Kryteria oceniania w klasie II i III szkoły podstawowej

Przygotowanie do sakramentów: I spowiedzi i I komunii św.

Klasy 2a, 2c, 2d, 2e, 3d, 3f, 3g

W całym nauczaniu wczesnoszkolnym, a więc także w klasie drugiej traktujemy ocenę jako środek wspierania ucznia, wzmacniania pozytywnej postawy wobec ludzi i Boga, dlatego podobnie jak w latach ubiegłych oceniamy głównie wysiłek dziecka, indywidualizując wymagania zależnie od możliwości i zdolności ucznia.

W drugiej klasie dochodzi jednak ważny aspekt nauczania, który w pewnym sensie zmieni nasz sposób egzekwowania wiedzy i umiejętności ucznia. Katecheta razem z duszpasterzem decydują bowiem o tym, czy dziecko jest gotowe do przyjęcia Pierwszej Komunii Świętej. Zgodnie z prawem kanonicznym dziecko (człowiek) może przyjąć Komunię Świętą, gdy jest zdolne do rozeznania, Kogo przyjmuje, spożywając Ciało i Krew Chrystusa pod postacią chleba i wina. Jest to warunek podstawowy, który wystarcza, jeśli ktoś nie może więcej zrozumieć i nauczyć się. Oczekujemy oczywiście od takiej osoby wiary w obecność Jezusa Chrystusa pod postaciami eucharystycznymi i dobrej woli otwarcia się na Jego łaski, Także przystąpienie do sakramentu pokuty zakłada zrozumienie u przystępującego, czym jest ów znak przebaczenia, zglądzenia grzechu - przyjęcie z wiarą rzeczywistości, którą niejako stwarza, a raczej uobecnia Bóg przez akty penitenta i rozgrzeszenie.

Jeśli jednak dziecko rozwija się właściwie, zgodnie ze swoim wiekiem, zakładamy, że jest w stanie opanować pewne formuły i poznać gesty, które pomogą mu w przyjmowaniu sakramentu pokuty i umożliwią pełne uczestnictwo w Eucharystii.

Człowiek jest przez Boga kochany i przyjmowany jako jedność cielesno-duchowa. Wynika stąd ważny aspekt przygotowania do przyjmowania sakramentów. Dziecko powinno pełnią swoich możliwości ludzkich - ze swoimi zdolnościami duchowymi (czyli zrozumieniem wyznawanych prawd i przyjęciem ich z wiarą i miłością), a także słowami oraz gestami,

zatem całym ciałem - przyjmować Boga, który daje mu siebie w sakramentach. Będziemy więc od dzieci wymagać, by w miarę swoich możliwości nauczyły się nie tylko prawd wiary ale także odpowiednich modlitw, pieśni i gestów związanych z liturgią Eucharystii i sakramentem pokuty a także adoracją Najświętszego Sakramentu i nabożeństwami paraliturgicznymi.

Proponujemy, aby wymagań dotyczących bezpośrednio przygotowania do sakramentów pokuty i Eucharystii nie oceniać stopniami. Nie znaczy to, że nie sprawdzimy danych wiadomości i umiejętności. Przeciwnie, należy z całą stanowczością wymagać, aby dziecko umiało, najlepiej swoimi słowami (wtedy mamy pewność, że rozumie to, co mówi) wytłumaczyć istotne dla przyjęcia sakramentów znaki i czynności. Forma sprawdzenia tych umiejętności, wiadomości i postaw musi być bardzo delikatna, nie stresować niepotrzebnie dziecka, lecz wspierać jego dobrą wolę. Nie chodzi przy tym o żadną formę egzaminowania.

Katecheta ma możliwość przez cały rok obserwować uczniów i systematycznie sprawdzać ich rozumienie wiary oraz sakramentów - również poprzez kontakt z rodzicami.

Umiejętności, wiadomości i postawy, które nie podlegają ocenie stopniami, lecz są wymagane do przyjęcia sakramentu

1. Aby wypełnić warunki owocnego korzystania z sakramentu pojednania i pokuty oraz Eucharystii uczeń powinien:

- wyznawać wiarę, że jest jeden Bóg (Bóg Ojciec, Syn Boży i Duch Święty), który posłał swego Syna, Jezusa Chrystusa, aby nas zbawił od zła i prowadził do nieba;
- wyznawać wiarę, że Jezus Chrystus z miłości do ludzi umarł na krzyżu, zmartwychwstał po trzech dniach, wniebowstąpił, jest obecny w swojej rodzinie, czyli Kościele, że Duch Święty zstąpił na Apostołów i działa w Kościele;
- z wiarą podejmować codzienną modlitwę.

2. Aby wypełnić warunki owocnego korzystania z sakramentu pokuty uczeń powinien:

- wierzyć, że Jezus odpuszcza grzechy przez kapłana;
- dostrzegać zło, które może sprawiać swoim postępowaniem i widzieć potrzebę odpuszczenia grzechów (żał za grzechy) oraz konieczność zadośćuczynienia;
- zachować odpowiednie gesty i powiedzieć odpowiednie formuły liturgiczne (przynajmniej własnym i słowami) przystępowania do sakramentu pokuty.

3. Aby móc przyjąć sakrament pokuty uczeń powinien wiedzieć:

- co to jest rachunek sumienia;
- że żał za grzechy jest konieczny, a jego brak uniemożliwia uzyskanie przebaczenia;
- że trzeba wyrażać pragnienie poprawy;
- że trzeba wyznać wszystkie grzechy, niczego nie tając (spowiedź szczerą) albowiem świadome zatajenie jakiegoś grzechu czyni spowiedź nieważną;
- że trzeba i jak można zadośćuczynić Bogu i bliźnim (odprawić pokutę zadaną przez kapłana, podać przykłady zadośćuczynienia).

4. Aby wypełnić warunki owocnego uczestniczenia w Eucharystii uczeń powinien:

- uczestniczyć w niedziele i święta nakazane we Mszy Świętej;
- wierzyć, że pod postacią chleba i wina eucharystycznego obecny jest Jezus Chrystus w swoim Ciele i Krwi;
- zachować odpowiednie gesty i słowa przy przystępowaniu do Komunii Świętej.

5. Aby móc przystąpić do Komunii Świętej uczeń musi być ochrzczony oraz powinien wiedzieć:

- kiedy w czasie Mszy świętej chleb i wino stają się Ciałem i Krwią Chrystusa;
- kiedy człowiek może (gdy nie popełnił grzechu ciężkiego), a kiedy nie powinien przystępować do Komunii Świętej;
- że można tylko raz w ciągu dnia przyjąć Komunię Świętą (ewentualnie: kiedy może przystępować do Komunii Świętej dwa razy w ciągu dnia);

- na czym polega post eucharystyczny;
- że częste przyjmowanie Komunii uświęca nasze życie, ponieważ zbliża nas coraz bardziej do Jezusa, wspiera w pokonywaniu grzesznych skłonności oraz pomaga być dobrymi i prowadzić chrześcijańskie życie w rodzin.

O c e n i a n i e   u c z n i a

Wiedza i umiejętności, za które możemy wystawić uczniom ocenę, powinny przede wszystkim dotyczyć treści objętych nauczaniem w klasie drugiej. Jednak ze względu na spiralne ujęcie programu możemy także sprawdzać i oceniać wiedzę oraz umiejętności dotyczące treści poprzednich klas.

Pomocą dla katechety i uczniów są krótkie teksty w podręczniku ucznia pod hasłem: WIERZĘ, PAMIĘTAM I WYPEŁNIAM.

W zależności od indywidualnych możliwości ucznia ocenę możemy wystawić [m.in.](#) za następujące osiągnięcia ucznia

Umiejętności - uczeń:

- umie modlić się w grupie modlitwami, wezwaniami i gestami liturgicznymi Mszy Świętej;
- umie skojarzyć konkretne postawy, zachowania i obowiązki z przykazaniem miłości, przykazaniami Bożymi i kościelnymi oraz Ośmioma Błogosławieństwami;
- umie wymienić najważniejsze uroczystości i okresy roku liturgicznego i powiedzieć, jaką tajemnicę wiary świętujemy przez nie;
- potrafi powiedzieć modlitwy: Ojcze nasz, Zdrowaś Maryjo, Chwała Ojcu, Akty: wiary, nadziei, miłości i żalu;
- potrafi powtórzyć i wyjaśnić dziesięć przykazań Bożych oraz przykazanie miłości Boga i bliźniego;
- potrafi wymienić siedem sakramentów świętych;
- potrafi ułożyć prostą modlitwę;
- potrafi wymienić: papieża, biskupa diecezjalnego, proboszcza swojej parafii i swoich rodziców chrzestnych;
- umie zaśpiewać pieśni i piosenki (niekoniecznie indywidualnie), których uczył się na katechezie;
- prowadzi starannie ćwiczenia, zeszyt i odrabia zadania domowe;
- jest aktywny na katechezie.

Wiedza - uczeń:

- zna i rozumie słowa credo; wie że Bóg jest stwórcą świata, Jezus jest Synem Bożym - prawdziwym Bogiem, w którym najpełniej objawiła się miłość Boga, oraz że Duch Święty posłany od Ojca w imieniu Pana Jezusa działa w Kościele;
- wie, że oddajemy cześć Maryi jako Matce Boga i zna przykłady jej wierności i zaufania Bogu;
- zna części różańca świętego;
- wie, po co Bóg dał ludziom przykazania, zna treść przykazań Bożych i kościelnych i wie, że kto wypełnia przykazanie miłości, ten wypełnia wszystkie przykazania;
- wie, czym są sakramenty i kiedy je przyjmujemy;
- zna skutki grzechu, wie że grzech oddala od Boga i niszczy jedność wspólnoty ludzi;
- wie, co znaczy nawrócenie i rozumie potrzebę przebaczenia i prośby o przebaczenie;
- wie, że chociaż w sakramencie pokuty i pojednania widzimy kapłana, to Bóg odpuszcza nam grzechy;
- wie, że Msza Święta jest ofiarą, dziękczynieniem i ucztą;
- wie, że podczas Mszy Świętej kapłan działa w imieniu Jezusa Chrystusa;
- zna główne części Mszy Świętej;
- wie, że w liturgii słowa najpierw przepraszamy Boga i ludzi za przewinienia, potem wielbimy Boga w hymnie, słuchamy czytań Pisma Świętego (Ewangelii, czyli Dobrej Nowiny) i homilii oraz odpowiadamy wyznaniem wiary i modlitwą powszechną;
- wie, że podczas Mszy Świętej Jezus Chrystus, tak jak na Ostatniej Wieczerzy składa siebie w ofierze pod postacią chleba i wina, a wierni współofiarują się Bogu z Chrystusem;
- wie jak przebiega konsekracja i kiedy chleb i wino stają się Ciałem i Krwią Chrystusa;
- wie, że istnieje Ośiem Błogosławieństw; wie kim byli poznani na katechezie święci.

